

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Педагогічний факультет
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

А. В. Овчаренко

«31» серпня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ»**

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність ... Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

2022 – 2023 навчальний рік

Розробник: Білявська Тетяна Миколаївна, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, кандидат філологічних наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти

Розробник: Білявська Тетяна Миколаївна, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, кандидат філологічних наук
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ С.І. Якименко

«29» серпня 2022 р.

Програму погоджено з гарантом ОП (назва) _____ (за потреби)

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Варіативна
Загальна кількість годин – 210 год.	Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		I-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи студента – 6 год.		Лекції
		16 год.
		Практичні заняття
		66 год.
		Самостійна робота
		128 год.
		Вид контролю: екзамен

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання: 82 год. – аудиторні заняття, 128 год. – самостійна робота (39% / 61%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Варіативна
Загальна кількість годин – 210 год.	Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		I-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи студента – 6 год.		Лекції
		10 год.
		Практичні заняття
		18 год.
		Самостійна робота
		182 год.
		Вид контролю: екзамен

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання: 28 год. – аудиторні заняття, 154 год. – самостійна робота (13% / 87%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: формування у майбутніх викладачів, науковців, керівників дошкільної освіти професійної компетентності через орієнтацію на втілення принципу дитиноцентризму в освіті, націленість на забезпечення життєдіяльності як важливої складової повноцінного розвитку особистості людини, починаючи з перших років життя.

Завдання курсу:

- поглибити професійні знання магістрантів про актуальні проблеми дошкільної педагогіки в Україні та сучасними тенденціями її розвитку;
- формування у магістрантів умінь аналізувати специфіку сучасного дитинства всукупності проявів суб'єктності та самобутності кожної окремої дитини.

Передумови для вивчення дисципліни: дошкільна педагогіка, дитяча психологія, філософія, фахові методики дошкільної освіти.

Навчальна дисципліна складається з 7-ми кредитів.

Очікувані результати навчання (відповідно до ОПП).

Визначені стандартом вищої освіти:

ПРН-1. Розуміти і володіти провідними категоріями педагогіки і психології вищої школи, методики викладання дисциплін професійно- педагогічного циклу.

ПРН-2. Ідентифікувати вікові особливості соціального і психологічного розвитку студентів; володіти методами діагностування і методичного супроводу індивідуальної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти.

ПРН-4. Знати зміст і володіти алгоритмом професійних дій щодо підготовки і методичного забезпечення різних видів навчальної роботи зі студентами (лекції, семінарські і практичні заняття, самостійна робота, науково-дослідна тощо).

ПРН-5. Знати мету, завдання, методику розробки навчальних програм, організаційних форм і методів навчання студентів; встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими результатами.

ПРН-7. Визначати та аргументувати вибір об'єкта, предмета, мети і завдань наукового дослідження; розуміти зв'язок методів дослідження з його предметом і завданнями.

Визначені закладом вищої освіти:

ПРН-1. створювати методичний інструментарій з моніторингу в галузі теорії і практики вищої педагогічної і дошкільної галузі освіти.

ПРН-2. застосовувати на практиці оптимальні та ефективні методи, засоби та форми навчання, поширені у вальдорфській педагогіці.

I. Загальнопредметні:

ЗК-2 здатність визначати власну світоглядну концепцію освіти;

ЗК-3 здатність володіти критичним, рефлексивним мисленням та дослідницькою культурою.

ЗК-9 здатність здійснювати взаємодію з учасниками освітньо-виховного процесу у сфері вищої і дошкільної освіти з використанням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК-10 здатність проектувати педагогічні технології підготовки студентів зі спеціальності «Дошкільна освіта», з використанням сучасних інформаційних засобів;

II. Фахові:

ФК-1 здатність розробляти та реалізовувати педагогічні технології з дошкільної педагогіки;

ФК-6 здатність визначати і діагностувати особливості розвитку особистості в різних видах діяльності (індивідуальна і групова), виявляти й обґрунтовувати ефективність освітніх програм для вищої і дошкільної ступенів системи освіти;

ФК-11 здатність модифікувати, адаптувати та створювати нові методи і методики навчально-дослідницької діяльності в галузі дошкільної освіти з використанням сучасних інформаційних технологій;

ФК-14 здатність до самоорганізації і саморегуляції в процесі професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит I Теоретико-методологічні засади дошкільної педагогіки

Тема 1. Предмет, мета і завдання курсу «Актуальні проблеми дошкільної педагогіки». Ступенева підготовка фахівців зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. Кваліфікаційна характеристика магістра педагогічної освіти. Навчальні плани та робочі програми. Освітні завдання курсу «Актуальні проблеми дошкільної педагогіки».

Тема 2. Історія становлення та розвитку вищої освіти в Україні

Витоки вищої освіти в часи України-Русі (IX – XI ст.) Українські вищі навчальні заклади (XVI – XVIII ст.). Вища школа в умовах царської Росії (XVII – XIX ст.). Вища школа і освіта в часи Української Народної Республіки – УНР. Особливості вищої освіти і школи в Україні періоду СРСР (1917-1991 рр.). Українська вища школа та освіта в зарубіжних країнах.

Кредит II. Педагогічні ідеї щодо виховання дітей дошкільного віку: західноєвропейський аспект

Тема 3. Погляди Жана-Овіда Декролі щодо виховання дітей дошкільного віку

Суть принципу антропоцентризму як основи педагогічної системи О. Декролі. Принцип концентрації освітньої програми навколо «центрів інтересів». Важливість пристосування навчання до нахилів і інтересів дитини в ранньому та дошкільному дитинстві. Оригінальність методики класифікування та колекціонування О. Декролі. Погляди О. Декролі на гру як творчу діяльність дитини.

Тема 4. Метод наукової педагогіки Марії Монтесорі

Розвиток педагогічної системи Марії Монтесорі. Основні положення, що характеризують сутність педагогічної теорії М. Монтесорі: виховання повинно бути вільним, індивідуальним, спиратися на відомості спостережень за дитиною. Провідна ідея технології М. Монтесорі.

Кредит III. Західноєвропейські психолого-педагогічні теорії про розвиток та виховання дітей дошкільного віку

Тема 5. Вальдорфська педагогіка (Антропософські школи Р. Штейнера)

Життєвий і творчий шлях Р. Штейнера. Антропософія як основа вальдорфської педагогіки. Ідея гармонії природи дитини і навколишнього середовища в педагогіці Р. Штейнера. Організація педагогічного процесу у вальдорфських школах (дитячих садках).

Тема 6. Педагогічні погляди П. Петерсена та його Йена-план.

Життєвий та педагогічний шлях П. Петерсена. Йена-план, його характеристика, основні принципи. Організація навчального процесу в Йена-план-школах.

Тема 7. Прогресивна педагогіка Селестена Френе.

Видатний французький педагог Селестен Френе та його педагогічні погляди. Загальні принципи перетворення школи в нових умовах. Основні етапи виховання за С. Френе. Формування індивідуальності через общинність у педагогіці П. Петерсена.

Кредит IV. Технології навчання

Тема 8. Технологія як наука про майстерність. Передумови виникнення поняття «технологія».

Види технологій, їх коротка характеристика.

Історичні аспекти педагогічної технології. Періоди трансформації терміна «технологія освіти»: 1-й – 1940-1950 роки; 2-й – середина 50-х – 60-ті роки; 3-й – 70-ті роки ХХ століття; 4-й – 80-ті роки ХХ століття – початок ХХІ століття. Сутність і особливості педагогічної технології. Класифікація педагогічних технологій за рівнем застосування, філософською основою, науковою концепцією, ставленням до дитини, орієнтацію на особистісні структури, типом організації та управління пізнавальною діяльністю. Основні ознаки педагогічної технології.

Тема 9. Сучасне традиційне навчання

Класифікаційні параметри традиційного навчання та цільові орієнтації.

Концептуальні положення. Особливості змісту та методики традиційного навчання. Класно-урочна організація навчання, яка склалася в XVII столітті на принципах дидактики, сформульованих Я.А. Коменським, і до сьогодні переважає в школах світу.

Кредит V. Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт в освітній технології

Тема 10. Педагогіка ТРВЗ.

Становлення та розвиток теорії розв'язання винахідницьких завдань. Мистецтво спілкування за принципами тренінгових занять. Використання елементів ТРВЗ в роботі закладу дошкільної освіти.

Тема 11. Технологія навчання М. Зайцева

Ранній розвиток і виховання дітей у технології М. Зайцева. Наукова обґрунтованість технологій раннього та інтенсивного навчання. Особливості змісту технології навчання дітей читання з використанням «Кубиків Зайцева».

Тема 12. Педагогічні технології на ґрунті особистісної орієнтації педагогічного процесу (педагогіка співробітництва, система Ш. Амонашвілі, система Є. Ільїна).

Педагогіка співробітництва – «напрямок педагогічного мислення і практичної діяльності, мета якого демократизація й гуманізація педагогічного процесу». Педагогіка співробітництва набуває популярності в сучасній європейській освіті, яка своєю головною метою вважає надання особистості потужної життєвої мотивації, формування її потенціалу як системи творчих здібностей і передумов їх реалізації, виховання її впевненою у своїх правах і свідомою в обов'язках, надання їй автономності як запоруки її самоактуалізації. Гуманно-особистісна технологія Ш.А. Амонашвілі.

Кредит VI. Загальні засади інноваційної педагогічної діяльності

Тема 13. Педагогічна інноватика в сучасній вищій освіті.

Інноваційність як ознака сучасності. Необхідність інтенсивного реформування освіти. Освітні тенденції розвитку системи і змісту навчання в сучасному світі. Умови розвитку і підготовки людини до життя, що забезпечує освіта. Залежність стану освіти і перспектив її розвитку від держави. Кругообіг якості освіти.

Гуманістична спрямованість освітніх інноваційних процесів. Сутність педагогічної інноватики. Види новизни у педагогіці. Класифікація педагогічних нововведень.

Тема 14. Інноваційна діяльність педагога.

Сутність інноваційної педагогічної діяльності. Інноваційний педагогічний експеримент. Передовий педагогічний досвід і його критерії. Новаторський педагогічний досвід. Етапи створення передового педагогічного досвіду. Форми залучення педагогів до інноваційної діяльності. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість педагога дошкільної освіти.

Кредит VII. Концептуальні підходи до організації навчання майбутніх педагогів дошкільної освіти у системі закладу вищої освіти.

Тема 15. Інтерактивні технології навчання, їх сутність і класифікація.

Поняття інтерактивного навчання. «Пасивна», «активна» та «інтерактивна» моделі навчання, їх короткі характеристики. «піраміда навчання». Сутність інтерактивного навчання. Класифікація інтерактивних методів навчання.

Тема 16. Використання інтерактивних прийомів навчання в процесі лекції у ВНЗ

Технології кооперативного навчання: робота в парах (один проти одного, один – вдвох – усі разом, «думати, працювати в парі, обмінюватися думками»); ротаційні (змінювані) трійки; робота в парах і четвірках; карусель; робота в малих групах; акваріум. Методика їх проведення.

Технології колективно-групового навчання: обговорення проблеми в загальному колі; мікрофон; мозковий штурм; незакінчені речення; аналіз ситуації; дерево рішень. Методика їх проведення.

Тема 17. Науково-дослідна діяльність педагога з дошкільної освіти

Організація і керівництво навчально-дослідницькими роботами студентів (курсозна робота, проекти та ін.). Підготовка до захисту і захисту дослідницьких робіт. Керівництво студентськими науковими роботами з дошкільної педагогіки, науковими гуртками, студіями тощо. Робота з науковою літературою. Вимоги до написання наукової статті.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		л	п	ср
Кредит I Теоретико-методологічні засади дошкільної педагогіки				
Тема 1. Предмет, мета і завдання курсу «Актуальні проблеми дошкільної педагогіки»	16	2	4	10
Тема 2. Історія становлення та розвитку вищої школи і освіти в Україні	14		4	10
Всього:	30	2	8	20
Кредит II. Педагогічні ідеї щодо виховання дітей дошкільного віку: західноєвропейський аспект				
Тема 3. Погляди Жана-Овіда Декролі на виховання дітей дошкільного віку	16	2	4	10
Тема 4. Метод наукової педагогіки Марії Монтессорі	14		4	10
Всього:	30	2	8	20
Кредит III. Західноєвропейські психолого-педагогічні теорії про розвиток та виховання дітей дошкільного віку				
Тема 5. Вальдорфська педагогіка (Антропософські школи Р. Штейнера)	10	2	4	4
Тема 6. Педагогічні погляди П. Петерсена	10		4	6
Тема 7. Прогресивна педагогіка СелестенаФрене	10		4	6
Всього:	30	2	12	16
Кредит IV. Технології навчання				
Тема 8. Педагогічні технології.	16	2	4	10
Тема 9. Сучасне традиційне навчання	14		4	10
Всього:	30	2	8	20
Кредит V. Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт в освітній технології				
Тема 10. Педагогіка ТРВЗ	10	2	4	4
Тема 11. Технологія навчання М. Зайцева	10		4	6
Тема 12. Педагогічні технології (Ш.Амонашвілі, система Є. Ільїна)	10		4	6
Всього:	30	2	12	16
Кредит VI. Загальні засади інноваційної педагогічної діяльності				
Тема 13. Педагогічна інноватика в сучасній вищій освіті	16	2	4	10
Тема 14. Інноваційна діяльність педагога	14		4	10
Усього:	30	2	8	20
Кредит VII. Концептуальні підходи до організації навчання майбутніх педагогів дошкільної освіти у системі закладу вищої освіти				
Тема 15. Інтерактивні технології навчання	10	2	4	4
Тема 16. Використання інтерактивних прийомів навчання в ході вузівської лекції	10	2	4	4
Тема 17. Науково-дослідницька діяльність педагога з дошкільної освіти	10		2	8
Усього:	30	4	10	16
Разом:	210	16	66	128

Заочна форма навчання

Кредит I Теоретико-методологічні засади дошкільної педагогіки				
Тема 1. Предмет, мета і завдання курсу «Актуальні проблеми дошкільної педагогіки»	14	2		12
Тема 2. Історія становлення та розвитку вищої школи і освіти в Україні	16		2	14
Всього:	30	2	2	26
Кредит II. Педагогічні ідеї щодо виховання дітей дошкільного віку: західноєвропейський аспект				
Тема 3. Погляди Жана-Овіда Декролі на виховання дітей дошкільного віку	14	2		12
Тема 4. Метод наукової педагогіки Марії Монтессорі	16		2	14
Всього:	30	2	2	26
Кредит III. Західноєвропейські психолого-педагогічні теорії про розвиток та виховання дітей дошкільного віку				
Тема 5. Вальдорфська педагогіка (Антропософські школи Р. Штейнера)	10	2		8
Тема 6. Педагогічні погляди П. Петерсена	10		2	8
Тема 7. Прогресивна педагогіка СелестенаФрене	10			10
Всього:	30	2	2	26
Кредит IV. Технології навчання				
Тема 8. Педагогічні технології.	14	2		12
Тема 9. Сучасне традиційне навчання	16		2	14
Всього:	30	2	2	26
Кредит V. Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт в освітній технології				
Тема 10. Педагогіка ТРВЗ	10	2		8
Тема 11. Технологія навчання М. Зайцева	10		2	8
Тема 12. Педагогічні технології (Ш.Амонашвілі, система Є. Ільїна)	10			10
Всього:	30	2	2	26
Кредит VI. Загальні засади інноваційної педагогічної діяльності				
Тема 13. Педагогічна інноватика в сучасній вищій освіті	16			16
Тема 14. Інноваційна діяльність педагога	14		2	12
Усього:	30	0	2	28
Кредит VII. Концептуальні підходи до організації навчання майбутніх педагогів дошкільної освіти у системі закладу вищої освіти				
Тема 15. Інтерактивні технології навчання	10		2	8
Тема 16. Використання інтерактивних прийомів навчання в ході вузівської лекції	10		2	8
Тема 17. Науково-дослідницька діяльність педагога з дошкільної освіти	10		2	8
Усього:	30	0	6	24
Разом:	210	10	18	182

5. Теми лекційних занять Денна форма навчання

Кредит I Теоретико-методологічні засади дошкільної педагогіки		
1	Тема 1. Предмет, мета і завдання курсу «Актуальні проблеми дошкільної педагогіки»	2
Кредит II. Педагогічні ідеї щодо виховання дітей дошкільного віку: західноєвропейський аспект		
2	Тема 3. Погляди Жана-Овіда Декролі на виховання дітей дошкільного віку	2
Кредит III. Західноєвропейські психолого-педагогічні теорії про розвиток та виховання дітей дошкільного віку		
3	Тема 5. Вальдорфська педагогіка (Антропософські школи Р. Штейнера)	2
Кредит IV. Технології навчання		
4	Тема 8. Педагогічні технології	2
Кредит V. Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт в освітній технології		
5	Тема 10. Педагогіка ТРВЗ	2
Кредит VI. Загальні засади інноваційної педагогічної діяльності		
6	Тема 13. Педагогічна інноватика в сучасній вищій освіті	2
Кредит VII. Концептуальні підходи до організації навчання майбутніх педагогів дошкільної освіти у системі закладу вищої освіти		
7	Тема 15. Інтерактивні технології навчання	2
8	Тема 16. Використання інтерактивних прийомів навчання в ході вузівської лекції	2
Разом:		16

Заочна форма навчання

Кредит I Теоретико-методологічні засади дошкільної педагогіки		
1	Тема 1. Предмет, мета і завдання курсу «Актуальні проблеми дошкільної педагогіки»	2
Кредит II. Педагогічні ідеї щодо виховання дітей дошкільного віку: західноєвропейський аспект		
2	Тема 3. Погляди Жана-Овіда Декролі на виховання дітей дошкільного віку	2
Кредит III. Західноєвропейські психолого-педагогічні теорії про розвиток та виховання дітей дошкільного віку		
3	Тема 5. Вальдорфська педагогіка (Антропософські школи Р. Штейнера)	2
Кредит IV. Технології навчання		
4	Тема 8. Педагогічні технології.	2
Кредит V. Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт в освітній технології		
5	Тема 10. Педагогіка ТРВЗ	2
Разом:		10

6. Теми практичних занять

Денна форма навчання

Кредит I Теоретико-методологічні засади дошкільної педагогіки		
1	Тема 1. Предмет, мета і завдання курсу «Актуальні проблеми дошкільної педагогіки»	4
2	Тема 2. Історія становлення та розвитку вищої школи і освіти в Україні	4
Кредит II. Педагогічні ідеї щодо виховання дітей дошкільного віку: західноєвропейський аспект		
3	Тема 3. Погляди Жана-Овіда Декролі на виховання дітей дошкільного віку	4
4	Тема 4. Метод наукової педагогіки Марії Монтессорі	4
Кредит III. Західноєвропейські психолого-педагогічні теорії про розвиток та виховання дітей дошкільного віку		
5	Тема 5. Вальдорфська педагогіка (Антропософські школи Р. Штейнера)	4
6	Тема 6. Педагогічні погляди П. Петерсена	4
7	Тема 7. Прогресивна педагогіка СелестенаФрене	4
Кредит IV. Технології навчання		
8	Тема 8. Педагогічні технології	4
9	Тема 9. Сучасне традиційне навчання	4
Кредит V. Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт в освітній технології		
10	Тема 10. Педагогіка ТРВЗ	4
11	Тема 11. Технологія навчання М. Зайцева	4
12	Тема 12. Педагогічні технології (Ш.Амонашвілі, система Є. Ільїна)	4
Кредит VI. Загальні засади інноваційної педагогічної діяльності		
13	Тема 13. Педагогічна інноватика в сучаснійвищій освіті	4
14	Тема 14. Інноваційна діяльність педагога	4
Кредит VII. Концептуальні підходи до організації навчання майбутніх педагогів дошкільної освіти у системі закладу вищої освіти		
15	Тема 15. Інтерактивні технології навчання	4
16	Тема 16. Використання інтерактивних прийомів навчання в ході вузівської лекції	4
17	Тема 17. Науково-дослідницька діяльність педагога з дошкільної освіти	2
Разом:		66

Заочна форма навчання

Кредит I Теоретико-методологічні засади дошкільної педагогіки		
Тема 2. Історія становлення та розвитку вищої школи і освіти в Україні		2
Кредит II. Педагогічні ідеї щодо виховання дітей дошкільного віку: західноєвропейський аспект		
Тема 4. Метод наукової педагогіки Марії Монтессорі		2
Кредит III. Західноєвропейські психолого-педагогічні теорії про розвиток та виховання дітей дошкільного віку		
Тема 6. Педагогічні погляди П. Петерсена		2
Кредит IV. Технології навчання		
Тема 9. Сучасне традиційне навчання		2
Кредит V. Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт в освітній технології		
Тема 11. Технологія навчання М. Зайцева		2
Кредит VI. Загальні засади інноваційної педагогічної діяльності		
Тема 14. Інноваційна діяльність педагога		2
Кредит VII. Концептуальні підходи до організації навчання майбутніх педагогів дошкільної освіти у системі закладу вищої освіти		
Тема 15. Інтерактивні технології навчання		2
Тема 16. Використання інтерактивних прийомів навчання в ході вузівської лекції		2
Тема 17. Науково-дослідницька діяльність педагога з дошкільної освіти		2
Разом:		18

7. Самостійна робота

Денна форма навчання

Кредит I Теоретико-методологічні засади дошкільної педагогіки	
Тема 1. Предмет, мета і завдання курсу «Актуальні проблеми дошкільної педагогіки»	10
Тема 2. Історія становлення та розвитку вищої школи і освіти в Україні	10
Всього:	20
Кредит II. Педагогічні ідеї щодо виховання дітей дошкільного віку: західноєвропейський аспект	
Тема 3. Погляди Жана-Овіда Декролі на виховання дітей дошкільного віку	10
Тема 4. Метод наукової педагогіки Марії Монтессорі	10
Всього:	20
Кредит III. Західноєвропейські психолого-педагогічні теорії про розвиток та виховання дітей дошкільного віку	
Тема 5. Вальдорфська педагогіка (Антропософські школи Р. Штейнера)	4
Тема 6. Педагогічні погляди П. Петерсена	6
Тема 7. Прогресивна педагогіка Селестена Френе	6
Всього:	16
Кредит IV. Технології навчання	
Тема 8. Педагогічні технології	10
Тема 9. Сучасне традиційне навчання	10
Всього:	20
Кредит V. Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт в освітній технології	
Тема 10. Педагогіка ТРВЗ	4
Тема 11. Технологія навчання М. Зайцева	6
Тема 12. Педагогічні технології (Ш.Амонашвілі, система Є. Ільїна)	6
Всього:	16
Кредит VI. Загальні засади інноваційної педагогічної діяльності	
Тема 13. Педагогічна інноватика в сучасній вищій освіті	10
Тема 14. Інноваційна діяльність педагога	10
Всього:	20
Кредит VII. Концептуальні підходи до організації навчання майбутніх педагогів дошкільної освіти у системі закладу вищої освіти	
Тема 15. Інтерактивні технології навчання	4
Тема 16. Використання інтерактивних прийомів навчання в ході вузівської лекції	4
Тема 17. Науково-дослідницька діяльність педагога з дошкільної освіти	8
Всього:	16
Разом:	128

Заочна форма навчання

Кредит I Теоретико-методологічні засади дошкільної педагогіки	
Тема 1. Предмет, мета і завдання курсу «Актуальні проблеми дошкільної педагогіки»	12
Тема 2. Історія становлення та розвитку вищої школи і освіти в Україні	14
Всього:	26
Кредит II. Педагогічні ідеї щодо виховання дітей дошкільного віку: західноєвропейський аспект	
Тема 3. Погляди Жана-Овіда Декролі на виховання дітей дошкільного віку	12
Тема 4. Метод наукової педагогіки Марії Монтессорі	14
Всього:	26
Кредит III. Західноєвропейські психолого-педагогічні теорії про розвиток та виховання дітей дошкільного віку	
Тема 5. Вальдорфська педагогіка (Антропософські школи Р. Штейнера)	8
Тема 6. Педагогічні погляди П. Петерсена	8
Тема 7. Прогресивна педагогіка Селестена Френе	10
Всього:	26
Кредит IV. Технології навчання	

Тема 8. Педагогічні технології	12
Тема 9. Сучасне традиційне навчання	14
Всього:	26
Кредит V. Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт в освітній технології	
Тема 10. Педагогіка ТРВЗ	8
Тема 11. Технологія навчання М. Зайцева	8
Тема 12. Педагогічні технології (Ш.Амонашвілі, система Є. Ільїна)	10
Всього:	26
Кредит VI. Загальні засади інноваційної педагогічної діяльності	
Тема 13. Педагогічна інноватика в сучасній вищій освіті	16
Тема 14. Інноваційна діяльність педагога	12
Всього:	28
Кредит VII. Концептуальні підходи до організації навчання майбутніх педагогів дошкільної освіти у системі закладу вищої освіти	
Тема 15. Інтерактивні технології навчання	8
Тема 16. Використання інтерактивних прийомів навчання в ході вузівської лекції	8
Тема 17. Науково-дослідницька діяльність педагога з дошкільної освіти	8
Усього:	24
Разом:	182

8. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредиту.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється **відмінно**:

В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

Студенту виставляється **дуже добре**:

Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

Студенту виставляється **добре**:

В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та

письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

Студенту виставляється **достатньо**:

Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

Студенту виставляється мінімальний **задовільно**:

Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 350 до 700 балів (за 7 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 7 кредитів

Поточне тестування та самостійна робота																	Кр	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	100	700/ 100
35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	40		

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

9. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи реферат, презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

10. Методи навчання

Традиційні методи навчання (розповідь, бесіда, пояснення); проблемні методи навчання (проблемний виклад матеріалу, частково-пошуковий, дослідницький), інтерактивні методи навчання.

11. Рекомендована література

Базова

1. Актуальні проблеми дошкільної освіти: теорія і практика : навч. посіб. / за заг. ред. проф. С.О. Нікітчиної. Київ: Видавничий дім «Слово», 2014. 368 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти України / авт. кол-в: А.М. Богуш, Г.В. Беленька та ін. Київ : Видавництво, 2012. 26 с.
3. Бех І.Д. Виховання особистості : підручник: Либідь, 2008. 848 с.
4. Улюкаєва І. Г. Історія суспільного дошкільного виховання в Україні: Навчальний посібник. 2-ге вид., доп. / І. Г. Улюкаєва. Донецьк, 2008. 231 с.
5. Левківський М.В. Історія педагогіки: підручник / М.В. Левківський. Київ: Центр навч. літ-ри, 2003. 360 с.
6. Лузан П.Г. Історія педагогіки та освіти в Україні: навчальний посібник / П.Г. Лузан, О.В. Васюк, О.М. Бернова. Київ: НАУ, 2006. 302 с.

Допоміжна

1. Огнев'юк В. Особлива місія дошкільної освіти . *Дошкільне виховання*, 2006. № 4. С. 3–8.
2. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник. Т. І. Поніманська. 2-ге видання, доповнене. Київ : Академвидав, 2013. 464 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://slovník.com.ua/?grupa=11> педагогічна енциклопедія
2. <http://pedlib.ru/> педагогічна бібліотека

3. <http://konserg.ucoz.ua/load/27>
4. <http://www.ognb.odessa.ua/>
5. <http://www.nbu.gov.ua/>
6. <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
7. <http://www.youtube.com/watch?v=5Jp09YifvYE>
8. <http://www.youtube.com/watch?v=bw6UZzyoPbg>
9. <http://www.youtube.com/watch?v=7wUYHswqF2Y>